

Katalog właściwych zachowań okołomeczowych sędziów i obserwatorów względem siebie

Mając na względzie konieczność ustalenia jasnych reguł współpracy na linii sędziowie – obserwator oraz unifikacji prawa związkowego, Kolegium Sędziów PZPN wprowadza następujący wzorzec zachowań związanych z pobytem sędziów i obserwatora na stadionie, pomeczowym omówieniem zawodów w szatni sędziowskiej oraz sporządzaniem arkusza obserwatora:

1. Przed meczem obserwator przebywa w szatni sędziów **możliwie krótko**. Ogranicza się do przywitania oraz uczestnictwa w spotkaniu organizacyjnym (z głosem doradczym, jeśli zostanie o to poproszony). To jest czas dla sędziów na przygotowanie się do zawodów.
2. Pomeczowe omówienie rozpoczyna się co do zasady **30 minut** od zakończenia meczu. Czas między zejściem do szatni a rozpoczęciem omówienia sędziowie winni wykorzystać na załatwienie wszystkich spraw proceduralnych (wypełnienie i podpisanie załącznika, Fair Play, kąpiel, przebranie się, odebranie materiału wideo itd.), zaś obserwator – na przygotowanie planu rozmowy z sędziami. W indywidualnych przypadkach, jeśli taka będzie zgodna wola obu stron (sędziów i obserwatora), pomeczowe omówienie może rozpocząć się **wcześniej** niż opisany wyżej standardowy termin.
3. Czas omówienia co do zasady nie przekracza **20- 30 minut** – łącznie z analizą wideo. W przypadku, gdy materiał wideo jest dostępny i odpowiedniej jakości, obserwator powinien jednoznacznie wyrazić swoją opinię na temat oglądanych zdarzeń. Co do zasady obserwator nie powinien analizować więcej niż 3-4 sytuacje/incydenty.
4. „Osobowość sędziego” (rubryka wypełniana w raporcie przez obserwatora) winna być oceniana nie tylko przez pryzmat boiska. Postawa sędziego podczas omówienia też ma znaczenie.
5. Niezmienione pozostają Wytyczne dla Obserwatorów, również w części dotyczącej zasad korzystania z wideo oraz sporządzania arkusza (do pobrania ze strony <https://www.pzpn.pl/federacja/sedziowie/materialy-szkoleniowe>). Obserwator w raporcie musi podać krótką informację, które sytuacje oglądał w szatni z sędziami oraz ile trwała pomeczowa rozmowa. Jeśli materiał wideo jest jeszcze niedostępny (ma zostać później umieszczony na serwerze), obserwator winien jasno poinformować sędziów, że swoją ocenę na temat konkretnego ważnego zdarzenia/zdarzeń „zawiesza” do czasu obejrzenia ich na wideo.
6. Przypomina się, że **jedynymi osobami** uprawnionymi do przebywania w szatni sędziowskiej są **kierownicy drużyn** (w jasno określonym czasie i celu!), **delegat** oraz **obserwator**. Oczywiście w szczególnych przypadkach uzasadnione będzie wejście tam np. kierownika ds. bezpieczeństwa, spikera czy lekarza. Jednak generalna zasada brzmi: szatnia sędziów to nie salon towarzyski.

W przypadku dostrzeżenia nieprawidłowości w tym zakresie obserwator winien poinformować o tym w swoim raporcie (w punkcie „Sytuacje szczególne”). Do tego samego zobligowany jest delegat PZPN, a rolą klubu – organizatora meczu jest strzeżenie szatni sędziowskiej przed wkroczeniem tam niepowołanych osób. Uchwała Zarządu PZPN nr V/98 z 26 maja 2014 w sprawie zasad dotyczących obowiązków sędziów, obserwatorów oraz delegatów meczowych w rozgrywkach szczebla centralnego stanowi, że:

- pobyt osoby innej niż sędziowie w szatni sędziów przed, w trakcie i po meczu podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- w przypadku, gdy w szatni sędziów przebywa osoba związana z klubem odpowiedzialność dyscyplinarną ponosi, poza tą osobą, także klub;
- w przypadku, gdy w szatni przebywa niezidentyfikowana osoba, odpowiedzialność dyscyplinarną ponosi klub – organizator meczu.

Kolegium Sędziów PZPN apeluje o przestrzeganie tych zasad w imię koleżeńskich norm obowiązujących w naszej organizacji, by stosowanie sankcji dyscyplinarnych nie było konieczne.

Powyższe zasady obowiązują na wszystkich zawodach szczebla centralnego oraz w III lidze. KS PZPN rekomenduje wojewódzkim Kolegiom przyjęcie tych zasad lub opracowanie podobnych dla rozgrywek szczebla wojewódzkiego i lokalnego.

(-) Zbigniew Przesmycki

Przewodniczący KS PZPN